

**UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY
W SPRAWIE PRZYJĘCIA „PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEJ
ENERGII I KLIMATU DLA MIASTA CIESZYNA”**

Rada Miejska Cieszyna w latach 2020-2023 przyjęła stosownymi uchwałami kilka dokumentów o charakterze strategicznym, wyznaczających kierunki działań związanych z gospodarką niskoemisyjną, zrównoważonym rozwojem i transformację energetyczną oraz szeroko rozumianymi działaniami w zakresie mitygacji i adaptacji do zmian klimatu. Do tych dokumentów należą przede wszystkim:

- „Strategia Elektromobilności dla Miasta Cieszyna w latach 2020-2030” przyjęta uchwałą Nr XIX/213/20 z dnia 25 czerwca 2020 r.;
- „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Cieszyn na lata 2022-2030” (PGN) przyjęty uchwałą Nr XLII/558/22 z dnia 24 listopada 2022 r.;
- „Miejski Planem Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Cieszyna do roku 2030” (MPA) przyjęty uchwałą Nr L/603/23 z dnia 23 lutego 2023 r.

Dokumentem, który integruje działania zawarte w powyższych opracowaniach jest plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (tzw. SECAP, z ang. *sustainable energy and climate action plan*). Jego opracowanie, przyjęcie i wdrożenie przez samorządy lokalne nie jest aktualnie wymagane żadnym aktem prawa o randze krajowej lub międzynarodowej, lecz wiąże się z tzw. „Porozumieniem Burmistrzów na rzecz klimatu i energii”, czyli inicjatywą europejskich miast, gmin i regionów (zainicjowaną i wspieraną przez Komisję Europejską), które zdecydowały się wspierać realizację postulatów i celów polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej na swoim terenie. Pierwsza edycja „Porozumienia Burmistrzów” była realizowana w latach 2008-2015, a ówczesni sygnatariusze – ponad 6 tys. samorządów lokalnych – zobowiązywali się do ograniczenia lokalnych emisji dwutlenku węgla (CO₂) o co najmniej 20% do 2020 r., poprzez podniesienie efektywności energetycznej oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). Zgodnie z przyjętą wówczas metodologią sygnatariusze „Porozumienia” sporządzali tzw. bazową inwentaryzację emisji oraz opracowywali plany działań na rzecz zrównoważonej energii (tzw. SEAP, z ang. *sustainable energy action plan*). W 2015 r. „Porozumienie Burmistrzów” wkroczyło w kolejną fazę, odpowiadając na nowe wyzwania, przed jakimi staje Europa, uwzględniając zarówno nowe ramy i cele unijnej polityki energetycznej, jak i działania w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Przystępujące dziś do „Porozumienia” miasta i gminy dążą do redukcji emisji CO₂ o co najmniej 40% do 2030 r., a także uwzględniają w swoich działaniach komponent adaptacji do zmian klimatu, opracowując plany działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP). Aktualnie sygnatariuszami „Porozumienia Burmistrzów” jest ponad 11 tysięcy lokalnych samorządów, nie tylko z krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Przedłożony projekt „Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu dla Miasta Cieszyna” (SECAP Cieszyn) jest dokumentem komplementarnym z wymienionymi powyżej planami (PGN, MPA) i strategią elektromobilności oraz integrującym działania w nich zawarte. Podstawowym celem SECAP Cieszyn jest zmniejszenie emisji CO₂ na obszarze miasta, poprawa efektywności energetycznej, zwiększenie udziału produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz wzmocnienie odporności miasta na zmiany klimatu poprzez przystosowanie do ich negatywnych skutków. Opracowanie i przyjęcie SECAP Cieszyn nie oznacza automatycznego przystąpienia Gminy Cieszyn do „Porozumienia Burmistrzów”, co zgodnie z obowiązującą w ramach tej inicjatywy procedurą wymaga odrębnej uchwały Rady Miejskiej Cieszyna.

Mimo braku obowiązku ustawowego, mając na uwadze wyzwania związane z konsekwencjami zmian klimatu oraz wyzwaniami w zakresie transformacji energetycznej, Gmina Cieszyn ujęła zadanie polegające na opracowaniu m.in. planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu jako jedno z przedsięwzięć w ramach projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne”,

zgłoszonego do Programu Rozwoju Lokalnego. Finalnie zadanie to jest jednym z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu pn. „Cieszyn – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020. Opracowanie projektu „Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu dla Miasta Cieszyna” wraz z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzeniem prognozy oddziaływania na środowisko, zostało zlecone firmie Atmoterm S.A. z Opola, na podstawie umowy zawartej w dniu 2 listopada 2022 r.

Przygotowany zgodnie z przyjętym harmonogramem projekt SECAP Cieszyn (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko) został w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skierowany – zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) – do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ) oraz do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach (ŚPWIS) do zaopiniowania. RDOŚ pismem znak WOOŚ.410.103.2023.AB z dnia 22 marca 2023 r. poinformował, że projekt MPA opiniuje pozytywnie (bez uwag). Natomiast do dnia skierowania projektu niniejszej uchwały pod obrady Rady Miejskiej Cieszyna (11 kwietnia 2023 r.) swojej opinii nie przekazał ŚPWIS.

W trakcie prac nad projektem SECAP Cieszyn, w ramach działań konsultacyjno-partycypacyjnych, odbyło się spotkanie z mieszkańcami oraz przeprowadzono quiz internetowy dotyczący wiedzy na temat transformacji i efektywności energetycznej oraz zmian klimatu i możliwości adaptacji. Ponadto w pracach nad zapisami SECAP Cieszyn wykorzystano rekomendacje (w wersji roboczej udostępnionej Urzędowi Miejskiemu w Cieszynie) dotyczące terenów zieleni, wypracowane w ramach Narady Obywatelskiej o Klimacie, zorganizowanej przez Fundację Pole Dialogu, uwzględnione podczas opracowania „Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Cieszyna do roku 2030”.

Ponadto – zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zapewniono udział społeczeństwa w opracowaniu SECAP Cieszyn poprzez umożliwienie zapoznania się z projektem dokumentu (wraz z prognozą oddziaływania na środowisko) oraz złożenia uwag i wniosków. Obwieszczenie o wyłożeniu powyższych opracowań do wglądu zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie, na łamach informatora „Wiadomości Ratuszowe” (z dnia 10 marca 2023 r.), w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna (<https://bip.um.cieszyn.pl/>) oraz na stronie www.cieszyn.pl. W wyznaczonym terminie (od 15 marca do 6 kwietnia 2023 r.) do Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz do firmy Amtmoterm nie wpłynęły w ramach konsultacji żadne uwagi dotyczące przedłożonego projektu SECAP Cieszyn.